

Реалізація стратегії безпосередньо пов'язана з рівнем освіти працівника, його віком, станом здоров'я та розрядом службовця або робітника.

Стратегія максимум доходу ціною мінімуму праці. Домогтися реалізації даної стратегії можна, перш за все мінімізуючи складність виконуваної роботи, за рахунок орієнтації на позаекономічні змінні (див. аналіз вище), що, в свою чергу, дозволяє скоротити час зайнятості (тобто даний тип працівників орієнтований на тривалість робочого часу менше за мінімально можливий обсяг годин на тиждень).

Аналіз залежностей й зв'язків у межах цієї стратегії показав наступні цікаві взаємозв'язку: чим більше років витрачено на навчання, тим нижче складність виконуваної роботи (отже, мова йде про те, що час, витрачений на навчання, не приносить працівникам сертифікати, його підтверджують); чим вище складність виконуваної роботи, тим нижче життєва активність працівника; чим вище рівень заробляти дохід, тим менше професійних переваг у працівника.

У більшості випадків цю стратегію неможливо реалізувати, якщо не мати інших членів сім'ї/батьків, котрі посідають високе посадове становище. Основне джерело отримання доходу – це підприємницький дохід. До того ж дохід, принесений особисто працівником, дорівнює прибутку, який припадає на одного члена сім'ї, що свідчить про значний внесок в сімейний бюджет інших членів сім'ї.

Інтерес представляє той факт, що орієнтація на максимальний дохід, низьку життєву активність, мінімальну складність виконуваної роботи, на наявність професійного стажу впливає безпосередньо з самої стратегії. Отже, це параметри, свідомо формуються працівником.

Ліпич Л. Г., д.е.н., професор
Гаць А.А., студент
Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Лісове господарство України належить до тих видів економічної діяльності, рівень яких у структурі економіки країни є невисоким і становить 0,34-0,46 % [1; 2].

Разом з тим, від результативності виробництва лісопродукції залежить соціо-еколого-економічний розвиток нашої держави.

Продукція лісової галузі, тобто деревина, вважається найбільш поширеним та універсальним матеріалом, що має значну частку в економіці країни та використовується в промисловості, на транспорті, будівництві тощо [3].

Основні характеристики лісового фонду наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Характеристика лісового фонду України станом на 2018 рік

Показники	2018 р.
1	2
Площа земель лісового фонду, млн. га	10,4
Лісистість, %	15,9
Загальний запас деревини, млрд. м ³	2,1
Загальний річний приріст запасу, млн. м ³	35,0
Середній запас деревини на 1 га, м ³	240,0

* Джерело: [4]

Щорічно від усіх видів рубок заготовлюється близько 12 млн. м³ деревини, що складає 34 % річного приросту. Це підтверджує значний економічний і природоохоронний потенціал лісів України. Більше половини насаджень створені людиною і потребують посиленого догляду [4].

Ліси України не виснажені. Це пояснюється тим, що запас на 1 гектарі складає близько 240 м³ (сьоме місце в Європі, в Польщі – 219 м³, в Білорусі – 183 м³, в Швеції – 119 м³) [5].

Незважаючи на досить невелику лісистість, Україна займає 8 місце в Європі за площею лісів та 6 місце за запасами деревини [5].

Ліси ростуть в чотирьох природних зонах – Полісся, Лісостеп, Степ та Карпати, які мають різні відмінності в лісорослинних умовах.

За останні 50 років лісистість території держави зросла майже в 1,5 рази. За оцінками вчених і фахівців-практиків, оптимальний показник лісистості для нашої держави має сягати 19-20 %. В окремих регіонах бажано мати таку лісистість: Полісся – 32 % (наявна 26,8 %), Лісостеп – 18 % (13 %), Степ – 9 % (5,3 %), Карпати – 45 % (42 %).

Ще одна особливість лісової галузі України – це історично сформована ситуація із закріпленням лісів за численними постійними лісокористувачами. Зараз лісовий фонд України перебуває у віданні більше п'ятдесяти міністерств, відомств і організацій. Найбільшими з них є Державне агентство лісових ресурсів (Держлісагентство) України – 73 %, що є центральним органом виконавчої влади в галузі лісового та мисливського господарства, та органи місцевого самоврядування 13 %, а близько 0,8 млн. га лісів або 8 %, зокрема 0,4 млн. га полезахисних лісових смуг перебувають на землях запасу сільських рад [5].

Станом на 1 січня 2015 року в лісах Держлісагентства створено понад 3,2 тис. територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею більше 1,3 млн. га. Заповідність підпорядкованих лісів становить 16,6 %.

У 2013 році за ініціативи Держлісагентства України внесено зміни до нормативно правової бази і йому передані ліси, які перебували у віданні Міністерства аграрної політики та продовольства. Завершується також процес передачі до сфери управління Держлісагентства лісів, що перебувають у віданні Міністерства оборони.

Напрямами діяльності лісогосподарських підприємств є:

1) екологічний, що включає в себе проведення повного комплексу робіт з посадки лісових насаджень, їх догляду, охорони та захисту. Діяльність підприємств базується на екологічно орієнтованих принципах ведення лісового

господарства та лісокористування, а саме: збереження лісів високої природоохоронної цінності; посилення захисних, санітарно-гігієнічних, оздоровчих та інших корисних властивостей лісів; проведення рубок, які відповідають екології лісу та мінімізації негативного впливу на довкілля під час лісозаготівель; невиснажливого, безперервного і постійного лісокористування.

Раціональне використання лісових ресурсів передбачає планомірне задоволення потреб виробництва і населення в деревині та іншій лісовій продукції, розширене відтворення, поліпшення породного складу і якості лісів, підвищення їх продуктивності, збереження біологічного різноманіття;

2) виробничий, метою якого є отримання ефективних результатів господарської діяльності від використання лісових ресурсів.

Виробнича діяльність підприємств лісового господарства включає заготівлю, вивезення до пунктів споживання, переробку та реалізацію деревини кінцевому споживачу.

Заготівля лісопродукції здійснюється від рубок головного користування та від рубок, пов'язаних з веденням лісового господарства. До головного користування відноситься отримання деревини у процесі рубки стиглих деревостанів, а також заготівля деревини, пошкодженої стихійними лихами, лісовими пожежами та шкідниками. При здійсненні даного виду заготівлі обов'язковими є лісовідновлювальні заходи.

Заготівля деревини від рубок догляду за лісом включає: освітлення, прочищення, прорідження. Також до даної групи відносять санітарні та прохідні рубки, що створюють сприятливі умови для росту основних порід, збільшують корисні функції лісу, покращують санітарний стан лісів.

Вивезення лісопродукції здійснюється з місць її заготівлі до пунктів переробки або на нижні склади для сортування та подальшої реалізації споживачам як на внутрішньому ринку, так і на експорт.

Переробка сортиментів, що вивозяться з лісосік, проходить на лісопильних цехах лісогосподарських підприємств.

Динаміку вищенаведених критеріїв представлено в таблиці 2.

Таблиця 2

Динаміка індексів обсягу заготівель, переробки та реалізації деревини,
% до попереднього періоду

Показники	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.
1	2	3	4	5	6
Заготівля деревини	100	107	100	105	104
Переробка деревини	100	103	98	106	97
Реалізація деревини	100	106	100	108	102
ВВП	100	106	100	100**	93,2**

* Розраховано автором

**Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя. З 2014 року – без частини зони проведення антитерористичної операції

Виходячи з розрахунків, кон'юнктура ринку лісового господарства у 2016 і 2018 роках характеризувалась стабільною тенденцією.

Отже, можна зробити висновок, що лісове господарство як вид економічної діяльності, частка якого в структурі економіки України є незначною, не займає домінуючої ролі в економіці країни; основними видами виробничої діяльності є заготівля, переробка та реалізація деревини, що характеризуються рівномірним розвитком.

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики України : офіційний сайт. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 23.10.2019).
2. Коваль Я. В., Блажкевич Т. П., Волочков В. В. Планування виробництва в лісовому господарстві : навч. посіб. Житомир : Вид-во «Житомирський національний агроекологічний університет», 2011. 504 с.
3. Волошук Р. В. Проблеми і перспективи розвитку лісогосподарського комплексу. URL : http://rusnauka.com/17_AND_2010/Economics/68774.doc.htm. (дата звернення: 22.10.2019).
4. Інформація щодо лісистості України. URL : http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/article?art_id=195404&cat_id=32888 (дата звернення: 22.10.2019).
5. Основні досягнення лісового господарства України. URL : http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/article?art_id=121197&cat_id=81209 (дата звернення: 22.10.2019).

Ліпич Л. Г., д.е.н., професор

Репета Р. М., студент

Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна

ФАКТОРИ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Перехід підприємства від одного відносного сталого стану до іншого, від спеціалізації – до диверсифікації є наслідком акумулятивного накопичення умов, які склалися під впливом множини факторів зовнішнього та внутрішнього середовища. Під поняттям «фактори диверсифікації» слід розуміти різні умови, причини, перетворення, що викликають необхідність урізноманітнення діяльності, збільшення кількості видів і найменувань продукції та послуг. Тобто, це сукупність тих чинників, що сприяють різнобічному розвитку підприємства завдяки інноваційним змінам у виробництві, управлінні, номенклатурі промислової продукції та послуг [1].

Дослідження вітчизняних і зарубіжних вчених лише поверхнево торкаються факторів диверсифікації діяльності підприємств.

Так, І. Ансофф стверджує, що основними мотивами диверсифікації є [2]:

– невідповідність поставлених цілей підприємства масштабам існуючого портфеля продуктів, що виробляються;

– перевищення нерозподіленого прибутку над валовими витратами в межах існуючого портфеля продуктів.

Р. Кунц [3] виділяє три групи мотивів, які спонукають підприємства до диверсифікації: